

LEGE nr. 109 din 3 mai 2005 (**republicată**) (*actualizată*)

privind instituirea indemnizației pentru activitatea de liber-profesionist a artiștilor interpreți sau executanți din România*)

EMITENT: PARLAMENTUL

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 384 din 5 iunie 2009

Data intrării în vigoare : 5 iunie 2009

Forma actualizată valabilă la data de : 25 mai 2018

Prezenta formă actualizată este valabilă de la 12 noiembrie 2015 până la data selectată

-----

*) Notă CTCE:

Forma actualizată a acestui act normativ la data de 25 mai 2018 este realizată de către Departamentul juridic din cadrul S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra-Neamț prin includerea tuturor modificărilor și completărilor aduse de către [HOTĂRÂREA nr. 905 din 27 octombrie 2015](#).

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat pentru informarea utilizatorilor.

**) Republicată în temeiul [art. III din Ordonanța Guvernului nr. 4/2008](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 109/2005](#) privind instituirea indemnizației pentru activitatea de liber-profesionist a artiștilor interpreți sau executanți din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 31 ianuarie 2008, aprobată cu modificări prin [Legea nr. 123/2009](#) privind aprobarea [Ordonanței Guvernului nr. 4/2008](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 294 din 6 mai 2009, dându-se textelor o nouă numerotare.

[Legea nr. 109/2005](#) privind instituirea indemnizației pentru activitatea de liber-profesionist a artiștilor interpreți sau executanți din România a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 401 din 12 mai 2005 și a mai fost modificată prin [Hotărârea Guvernului nr. 1.318/2007](#) privind indexarea unor indemnizații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 739 din 31 octombrie 2007, și prin [Hotărârea Guvernului nr. 1.147/2008](#) privind indexarea unor indemnizații acordate în baza unor legi speciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 679 din 2 octombrie 2008.

ART. 1

Prezenta lege reglementează dreptul la indemnizație al artiștilor interpreți sau executanți, cetățeni români, care au desfășurat activitate artistic-interpretativă în regim de liber-profesionist în perioada 1 ianuarie 1950 - 27 septembrie 1999 pe teritoriul României sau în străinătate.

ART. 2

Nu fac obiectul prezentei legi activitățile care nu sunt de natură artistic-interpretativă.

ART. 3

În sensul prezentei legi:

a) artiștii interpreți sau executanți sunt actorii, cântăreții, muzicienii, dansatorii, artiștii de circ și alte persoane care prezintă, cântă, dansează, recită, declamă, joacă, interpretează, dirijează, exprimă ori execută în orice modalitate o operă literară sau artistică, un spectacol de orice fel;

b) activitatea artistic-interpretativă în regim de liber-profesionist este activitatea artiștilor interpreți sau executanți, realizată în condițiile prevăzute la art. 1 în regim de colaborare cu instituții publice de stat, cu persoane juridice de drept public sau cu persoane juridice de drept privat de profil.

ART. 4

(1) În categoria artiștilor interpreți sau executanți se încadrează:

a) soliștii și interpreții vocali de:

- muzică clasică - operă, lied, operetă;
- muzică ușoară, folk, pop, rock;
- muzică folclorică;

b) soliștii instrumentiști și instrumentiștii de:

- muzică clasică;
- muzică ușoară;
- muzică folclorică;

c) dirijorii de:

- muzică clasică;
- muzică ușoară;
- muzică folclorică;

d) actorii:

- de teatru;
- mânuitori păpuși;
- de pantomimă;
- de cinema;

e) prezentatorii de spectacole;

f) soliștii de balet și dans, balerinii și dansatorii, coregrafii;

g) artiștii de circ și cascadorii.

---

*) Notă CTCE:

Reproducem mai jos prevederile [art. unic din HOTĂRÂREA nr. 905 din 27 octombrie 2015](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 842 din 12 noiembrie 2015:

"Art. unic:

Începând cu luna noiembrie 2015 se indexează cu 7% indemnizațiile lunare, în sume fixe, acordate în baza [Legii nr. 109/2005](#) privind instituirea indemnizației pentru activitatea de liber-profesionist a artiștilor interpreți sau executanți din România, republicată, care devin:

a) 363 lei pentru artiștii interpreți sau executanți prevăzuți la art. 4 alin. (1) din lege, cu atestat categoria I, eliberat de Ministerul Culturii;

b) 272 lei pentru artiștii interpreți sau executanți prevăzuți la art. 4 alin. (1) din lege, cu atestat categoria a II-a, eliberat de Ministerul Culturii;

c) 212 lei pentru artiștii interpreți sau executanți prevăzuți la art. 4 alin. (1) din lege, cu atestat categoria a III-a, eliberat de Ministerul Culturii."

---

(2) Completarea listei prevăzute la alin. (1) se poate face prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național.

ART. 5

(1) Artiștii interpreți sau executanți care au desfășurat activitate artistic-interpretativă în regim de liber-profesionist beneficiază de o indemnizație lunară pentru activitatea artistic-interpretativă, la îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) au vârsta standard de pensionare prevăzută în anexa nr. 3 la [Legea nr. 19/2000](#) privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare;

b) au realizat o perioadă de activitate artistic-interpretativă de minimum 10 ani;

c) realizează venituri nete lunare sub nivelul pensiei medii anuale pentru limită de vârstă și stagiul complet de cotizare, din sistemul public de pensii, comunicată de Institutul Național de Statistică, aferentă anului anterior acordării indemnizației.

(2) Perioada prevăzută la alin. (1) lit. b) se constituie din:

a) însumarea anilor calendaristici în care s-a realizat o activitate artistic-interpretativă de cel puțin 92 de zile lucrătoare, prin echivalarea activităților stabilite conform prevederilor art. 10;

b) însumarea perioadelor reprezentând vechime în specialitate, realizată prin desfășurarea de activitate artistic-interpretativă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, dar insuficientă pentru obținerea unei pensii în sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

(3) Perioada prevăzută la alin. (2) nu include perioadele realizate și valorificate ca stagiul de cotizare la stabilirea drepturilor de pensie în sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale sau în alte sisteme de asigurări sociale.

(4) La stabilirea perioadei de activitate artistic-interpretativă, potrivit prevederilor alin. (2), anii calendaristici în care nu s-au realizat cel puțin 92 de zile lucrătoare, prin echivalarea activităților, nu se iau în calcul.

(5) În cazul vechimii în specialitate, realizată conform alin. (2) lit. b), fracțiunile mai mari de 6 luni se întregesc la un an, iar cele mai mici de 6 luni nu se iau în calcul.

ART. 6

(1) Atestarea calității de beneficiar al indemnizației pentru activitatea de liber-profesionist a artiștilor interpreți sau executanți și stabilirea perioadei de activitate artistic-interpretativă se fac la cererea artistului liber-profesionist interesat, pe baza documentelor oficiale eliberate de către Societatea Română de Radiodifuziune, Societatea Română de Televiziune, ARTEXIM, ELECTRECORD, precum și de către orice altă persoană juridică de drept public sau privat prevăzută la art. 3 lit. b), la care artiștii interpreți sau executanți liber-profesioniști au prestat activități artistic-interpretative în regim de colaborare.

(2) Persoanele juridice prevăzute la alin. (1) au obligația de a pune la dispoziție solicitanților documentele care pot dovedi desfășurarea activității artistic-interpretative, în termen de 30 de zile de la data solicitării.

(3) În lipsa sau în completarea documentelor oficiale, dovada activității artistic-interpretative sau a atestării se poate face cu orice mijloc de probă prevăzut de lege, afișe, programe, fotografii, articole, cronici, recenzii, declarații notariale.

ART. 7

(1) În termen de 30 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, prin ordin comun al ministrului culturii, cultelor și patrimoniului național și ministrului muncii, familiei și protecției sociale se înființează Comisia pentru atestarea calității de beneficiar al indemnizației pentru activitatea de liber-profesionist a

artiștilor interpreți sau executanți, denumită în continuare Comisia.

(2) Sumele necesare pentru desfășurarea activității Comisiei se prevăd și se suportă din bugetul Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național.

ART. 8

(1) Comisia stabilește, prin hotărâre, în condițiile prezentei legi, dreptul artiștilor interpreți sau executanți de a primi indemnizația pentru activitatea desfășurată în regim de liber-profesionist.

(2) Hotărârea prevăzută la alin. (1) se emite și se comunică solicitantului în termen de 60 de zile de la data solicitării.

(3) La solicitarea petentului, Comisia poate stabili prelungirea termenului prevăzut la alin. (2), pentru completarea de către solicitant a dosarului propriu, fără a se depăși însă 30 de zile de la depunerea ultimelor documente de către solicitant.

(4) Solicitanții pot contesta hotărârea prevăzută la alin. (1), în termen de 15 zile de la primire, potrivit prevederilor [Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare. Contestațiile se soluționează în termen de 15 zile de la data înregistrării lor.

(5) Hotărârea finală a Comisiei se comunică casei teritoriale de pensii competente, în termen de 15 zile de la expirarea termenului de contestare sau, după caz, de la soluționarea contestațiilor.

(6) La primirea hotărârii Comisiei, casa teritorială de pensii are următoarele obligații:

- a) să înregistreze hotărârea;
- b) să verifice perioadele de vechime care au fost valorificate pentru stabilirea pensiei în sistemul public de pensii, în vederea identificării eventualelor suprapuneri;
- c) să emită, în termen de 45 de zile de la primirea hotărârii, decizia administrativă în baza căreia se efectuează plata indemnizației.

ART. 9

(1) De indemnizația pentru activitatea artistic-interpretativă beneficiază, indiferent de vârstă, și artiștii interpreți sau executanți liber-profesioniști care, urmare a unei boli profesionale, nu au mai putut desfășura activitatea artistică și care dovedesc această situație, precum și faptul că au realizat o perioadă de activitate artistic-interpretativă în regim de liber-profesionist de minimum 5 ani.

(2) Bolile profesionale care pot fi dobândite ca urmare a desfășurării activităților artistic-interpretative prevăzute la art. 10 alin. (1) și care pot genera pierderea capacității de

muncă se stabilesc prin ordin al ministrului sănătății, în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi.

(3) Dobândirea uneia dintre bolile profesionale stabilite potrivit alin. (2) se certifică de către medicul specialist în medicina muncii.

ART. 10

(1) Activitatea artistic-interpretativă se echivalează cu zile lucrătoare, după cum urmează:

a) o participare în direct la un spectacol sau reprezentare artistică televizate - 10 zile lucrătoare;

b) o participare la realizarea unui spectacol sau a unei reprezentări artistice organizate de o persoană juridică de drept public sau privat - 10 zile lucrătoare, la care se adaugă câte o zi pentru fiecare reprezentație;

c) o participare la realizarea unei emisiuni TV înregistrate - 15 zile lucrătoare;

d) o participare la realizarea unei înregistrări de teatru radiofonic, de poezii sau povestiri pentru radio, televiziune sau casă de discuri - 30 de zile lucrătoare;

e) o participare la realizarea unei înregistrări muzicale pe orice tip de suport tehnic - 10 zile lucrătoare;

f) o participare la un eveniment artistic de genul festival, gală și altele asemenea, declarat ca național - 30 de zile lucrătoare;

g) o participare la un eveniment artistic de importanță internațională, declarat ca atare - 60 de zile lucrătoare;

h) o interpretare a unui rol într-o producție cinematografică de lung sau scurtmetraj - un număr de zile lucrătoare echivalent cu numărul de zile de filmare prevăzute în contract, inclusiv zilele de deplasare la și de la locurile de filmare, precum și zilele de repaus;

i) un turneu artistic în țară sau în străinătate - un număr de zile lucrătoare egal cu dublul numărului de zile calendaristice din perioada în care s-a desfășurat turneul, la care se adaugă ziua plecării și cea a revenirii din turneu.

(2) Numărul zilelor lucrătoare cu care se echivalează fiecare prestație artistic-interpretativă dintre cele prevăzute la alin. (1) include și zilele necesare repetițiilor de orice fel, precum și pe cele necesare oricărei alte activități pregătitoare depuse în scopul buneii desfășurări a prestației, anterioare acesteia sau concomitente cu ea.

(3) Premiile unu, doi și trei, precum și distincțiile similare obținute prin participarea la evenimente artistice naționale sau internaționale de prestigiu majorează cu 30% numărul de zile lucrătoare cu care, potrivit prevederilor alin. (1), se echivalează activitatea artistic-interpretativă și cu 10% pentru alte premii.

ART. 11

(1) Cuantumul indemnizației lunare, în sumă fixă, acordată pentru activitatea artistic-interpretativă este:

a) 339 lei*) pentru artiștii interpreți sau executanți prevăzuți la art. 4 alin. (1), cu atestat categoria I, eliberat de Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național;

b) 254 lei**) pentru artiștii interpreți sau executanți prevăzuți la art. 4 alin. (1), cu atestat categoria a II-a, eliberat de Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național;

c) 198 lei*) pentru artiștii interpreți sau executanți prevăzuți la art. 4 alin. (1), cu atestat categoria a III-a, eliberat de Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național.

(2) Cuantumul indemnizației pentru activitatea artistic-interpretativă se actualizează anual, prin hotărâre a Guvernului**), în funcție de evoluția indicelui prețurilor de consum.

---

*) Cuantumul indemnizației lunare, prevăzut la lit. a), b) și c), este cel indexat potrivit [Hotărârii Guvernului nr. 1.147/2008](#) privind indexarea unor indemnizații acordate în baza unor legi speciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 679 din 2 octombrie 2008.

**) A se vedea [Hotărârea Guvernului nr. 1.318/2007](#) privind indexarea unor indemnizații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 739 din 31 octombrie 2007, și [Hotărârea Guvernului nr. 1.147/2008](#) privind indexarea unor indemnizații acordate în baza unor legi speciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 679 din 2 octombrie 2008.

---

*) Notă CTCE:

Reproducem mai jos prevederile [art. unic din HOTĂRÂREA nr. 905 din 27 octombrie 2015](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 842 din 12 noiembrie 2015:

"Art. unic:

Începând cu luna noiembrie 2015 se indexează cu 7% indemnizațiile lunare, în sume fixe, acordate în baza [Legii nr. 109/2005](#) privind instituirea indemnizației pentru activitatea de liber-profesionist a artiștilor interpreți sau executanți din România, republicată, care devin:

a) 363 lei pentru artiștii interpreți sau executanți prevăzuți la art. 4 alin. (1) din lege, cu atestat categoria I, eliberat de Ministerul Culturii;

b) 272 lei pentru artiștii interpreți sau executanți prevăzuți la art. 4 alin. (1) din lege, cu atestat categoria a II-a, eliberat de Ministerul Culturii;

c) 212 lei pentru artiștii interpreți sau executanți prevăzuți la art. 4 alin. (1) din lege, cu atestat categoria a III-a, eliberat de Ministerul Culturii."

ART. 12

(1) În funcție de documentele oficiale și/sau de dovezile depuse de solicitant, Comisia va stabili nivelul indemnizației pentru activitatea artistic-interpretativă, după cum urmează:

a) persoanele care au studii superioare ori medii de specialitate, care fac dovada că au prestat activitate artistic-interpretativă, în condițiile prezentei legi, vor beneficia de indemnizația corespunzătoare atestatului de categoria I;

b) artiștii interpreți sau executanți care fac dovada că au prestat activități artistic-interpretative în condițiile prezentei legi, dar care nu mai dețin atestatele vor beneficia de indemnizația corespunzătoare atestatului de categoria a II-a;

c) artiștii interpreți sau executanți care fac dovada că au prestat activități artistic-interpretative în condițiile prezentei legi, fără a fi obținut atestate, vor beneficia de indemnizația corespunzătoare atestatului de categoria a III-a;

d) artiștii de circ, fără atestate, angajați ai Circului de Stat, care fac dovada că au prestat activitate artistic-interpretativă, în condițiile prezentei legi, beneficiază de indemnizație corespunzătoare atestatului de categoria I.

(2) În funcție de notorietatea persoanelor prevăzute la alin. (1) lit. b) și c), a celor prevăzute la art. 11 alin. (1) lit. b) și c), precum și de activitatea artistic-interpretativă a acestora, Comisia poate hotărî, cu unanimitate de voturi, acordarea indemnizației corespunzătoare atestatului de categoria I.

ART. 13

(1) Pentru acordarea indemnizației prevăzute la art. 11 se iau în considerare toate veniturile realizate din activități profesionale, inclusiv pensiile, pe care le realizează beneficiarul acestui drept, cu excepția indemnizației de merit prevăzute de [Legea nr. 118/2002](#) pentru instituirea indemnizației de merit, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Pentru menținerea în plată a indemnizației, dovada veniturilor nete lunare prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. c), realizate în anul anterior, se depune la casa teritorială de pensii competentă, până la finele primului trimestru al fiecărui an calendaristic pentru care se primește indemnizație.

ART. 14

(1) Plata indemnizației pentru activitatea artistic-interpretativă în regim de liber-profesionist se efectuează de casa teritorială de pensii competentă, pe baza hotărârii prevăzute la art. 8 alin. (1).

(2) Indemnizația pentru activitatea artistic-interpretativă se plătește începând cu luna următoare celei în care s-a emis hotărârea prevăzută la art. 8 alin. (5).

(3) Punerea în plată se face în baza deciziei casei teritoriale de pensii competente.

(4) Decizia prevăzută la alin. (3) poate fi contestată de solicitant, în condițiile [Legii nr. 554/2004](#), cu modificările și completările ulterioare.

(5) Plata indemnizației se suspendă în prima lună a trimestrului următor determinării veniturilor, în conformitate cu dispozițiile art. 13 alin. (1), în cazul în care beneficiarul nu mai îndeplinește condițiile legale prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. c) sau dacă acesta nu depune la timp dovada prevăzută la art. 13 alin. (2).

(6) Plata indemnizației suspendate potrivit alin. (5) se reia în luna următoare îndeplinirii condițiilor prevăzute pentru aceasta.

[ART. 15](#)

Plata indemnizației încetează începând cu luna următoare celei în care beneficiarul a decedat.

[ART. 16](#)

(1) Sumele încasate necuvenit, cu titlu de indemnizație, se recuperează de la beneficiar, în condițiile legii.

(2) În cazul în care nu se pot recupera, integral sau parțial, sumele plătite necuvenit cu acest titlu vor fi recuperate, în condițiile legii, de la persoanele vinovate.

[ART. 17](#)

Fondurile necesare pentru plata indemnizațiilor stabilite în conformitate cu prevederile prezentei legi se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

[ART. 18](#)

Normele metodologice de aplicare a prezentei legi se aprobă prin hotărâre a Guvernului*), la propunerea Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național și Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 60 de zile de la publicarea prezentei legi.

---

*) În anul 2005, Ministerul Culturii și Cultelor și Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei au elaborat Normele metodologice de aplicare a [Legii nr. 109/2005](#) privind instituirea indemnizației pentru activitatea de liber-

profesionist a artiștilor interpreți sau executanți din România, aprobate prin [Hotărârea Guvernului nr. 1.469/2005](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.109 din 8 decembrie 2005.

ART. 19

(1) Încălcarea prevederilor art. 6 alin. (2) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 2.000 lei.

(2) Constatarea contravenției prevăzute la alin. (1) și aplicarea sancțiunii se fac de către persoanele împuternicite din cadrul inspectoratelor teritoriale de muncă, la cererea solicitantului.

(3) Contravenției prevăzute la alin. (1) îi sunt aplicabile dispozițiile [Ordonanței Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 180/2002](#), cu modificările și completările ulterioare.

ART. 20

Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2006, cu excepția art. 4-7, art. 9 alin. (2), art. 12*), art. 17-19**) care intră în vigoare la 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

---

*) În anul 2005, Ministerul Culturii și Cultelor și Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei au elaborat Normele metodologice de aplicare a [Legii nr. 109/2005](#) privind instituirea indemnizației pentru activitatea de liber-profesionist a artiștilor interpreți sau executanți din România, aprobate prin [Hotărârea Guvernului nr. 1.469/2005](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.109 din 8 decembrie 2005.

**) Textul se referă la fostele art. 12 și art. 17-19, care au devenit, în prezenta formă republicată, art. 13 și art. 18-20.

NOTĂ:

Reproducem mai jos prevederile [art. II și IV din Ordonanța Guvernului nr. 4/2008](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 109/2005](#) privind instituirea indemnizației pentru activitatea de liber-profesionist a artiștilor interpreți sau executanți din România, care nu sunt încorporate în forma republicată a [Legii nr. 109/2005](#) și care se aplică, în continuare, ca dispoziții proprii ale actului modificator:

"Art. II. - (1) Componenta Comisiei pentru atestarea calitatii de beneficiar al indemnizatiei pentru activitatea de liber-profesionist a artistilor interpreti sau executanti, prevazuta la [art. 7 din Legea nr. 109/2005](#), denumita in continuare Comisia, este urmatoarea: 2 reprezentanti ai Ministerului Muncii, Familiei si Egalitatii de Sanse, 2 reprezentanti ai Ministerului Culturii si Cultelor si un reprezentant desemnat din randul uniunilor de artisti interpreti sau executanti legal constituite si recunoscute ca persoane juridice de utilitate publica.

(2) In termen de 30 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei ordonante, se modifica, prin ordin comun al ministrului muncii, familiei si egalitatii de sanse si al ministrului culturii si cultelor, componenta comisiei prevazute la alin. (1).

(3) Comisia va functiona pe langa Ministerul Muncii, Familiei si Egalitatii de Sanse, pe baza regulamentului aprobat prin ordin comun al ministrului muncii, familiei si egalitatii de sanse si al ministrului culturii si cultelor.

.....
.....

Art. IV. - Prezenta ordonanta intra in vigoare la 3 zile de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I."
